

Alfrēda Kalniņa Cēsu Mūzikas vidusskola

Reģ. Nr. 4431301248, NMR Nr.90000077378

Raunas iela 12-2, Cēsis, Cēsu novads, LV – 4101, tālr. 64125385, e-pasts akcmv@akcmv.gov.lv

APSTIPRINU
Alfrēda Kalniņa Cēsu
Mūzikas vidusskolas direktors

V. Račevskis

2018. gada 8. janvārī

Alfrēda Kalniņa Cēsu Mūzikas vidusskolas Iestājeksāmenu prasības 2018./2019. mācību gadam

I. SPECIALITĀTES EKSĀMENS

VISĀM SPECIALITĀTĒM PROGRAMMA JĀATSKAŅO NO GALVAS

1. Izglītības programma – Taustiņinstrumentu spēle

1.1. KLAVIERSPĒLE

- ♦ viens polifons skaņdarbs (J.S. Bahs, Prelūdiņa un fūga vai 3-balsīga invencija);
- ♦ viens klasisks izvērsta formas skaņdarbs (sonāte vai variācijas, vai fantāzija, vai koncerts – I daļa vai II un III daļa);
- ♦ divas etīdes (dažādu tehnikas veidu);
- ♦ viens lirisks skaņdarbs (vēlams latviešu komponista).

1.2. AKORDEONA SPĒLE

- ♦ viens polifons skaņdarbs;
- ♦ viens izvērsta formas skaņdarbs (sonātes daļa vai variācijas, vai fantāzijas, vai koncerts – I daļa vai II un III daļa);
- ♦ viens virtuozs skaņdarbs vai etīde;
- ♦ viens lirisks skaņdarbs.

2. Izglītības programma – Stīgu instrumentu spēle

2.1. VIJOLSPĒLE, ALTA SPĒLE, ČELLA SPĒLE, KONTRABASA SPĒLE

- ♦ izvērsta formas skaņdarbs – koncerts, I daļa vai II un III daļa;
- ♦ viens skaņdarbs pēc izvēles (vēlams latviešu komponista skaņdarbs, ieteicams – virtuozs rakstura skaņdarbs).

2.2. KOKLES SPĒLE

- ♦ viens polifons skaņdarbs;
- ♦ viens izvērsta formas skaņdarbs (sonātes daļa vai variācijas, vai fantāzijas, vai koncerts – I daļa vai II un III daļa);
- ♦ viens virtuozs skaņdarbs vai etīde;
- ♦ viens lirisks skaņdarbs.

- 3. Izglītības programma – Pūšaminstrumentu spēle**
FLAUTAS SPĒLE, KLARNETES SPĒLE, SAKSOFONA SPĒLE, TROMPETES SPĒLE, EIFONIJA SPĒLE, TROMBONA SPĒLE, TUBAS SPĒLE
- ◆ viena mažora, viena minora gamma un trijskaņu arpedžijas līdz 4 zīmēm;
  - ◆ viena tehniska etīde;
  - ◆ viens izvērstas formas skaņdarbs vai divi dažāda rakstura skaņdarbi.
- 4. Izglītības programma – Sitaminstrumentu spēle**
- ◆ viena mažora, viena minora gamma un trijskaņu arpedžijas līdz 4 zīmēm;
  - ◆ viena tehniska etīde;
  - ◆ viens izvērstas formas skaņdarbs vai divi dažāda rakstura skaņdarbi.
- 5. Izglītības programma – Dirigēšana**
- 5.1. KORA DIRIGĒŠANA**
- ◆ Dirigēt divas nelielas dažāda rakstura kora dziesmas (oriģināldziesmas vai tautas dziesmu apdares ne mazāk kā 2-3 balsīgas, 2/4, 3/4 vai 4/4 taktsmērā).
  - ◆ No izvēlētajām dziesmām vienai spēlēt no galvas dziesmas partitūru.
  - ◆ No izvēlētajām dziesmām vienai dziedāt no galvas kora dziesmas balsis.
  - ◆ Dziedāt bez pavadījuma latviešu tautas dziesmu (ne mazāk kā 3 pantus).
  - ◆ Nolasīt no galvas dzejoli vai daiļliteratūras fragmentu.
  - ◆ Spēlēt divus skaņdarbus klavierēm ar grūtības pakāpi – vismaz mūzikas skolas 5. klavierklases prasību līmenī:
    - vienu lielo formu (sonātes I daļa vai variācijas);
    - vienu skaņdarbu pēc izvēles.
- 6. Izglītības programma – Vokālā mūzika**
- 6.1. SOLO DZIEDĀŠANA**
- ◆ latviešu tautas dziesma;
  - ◆ dziesma no klasiskās mūzikas repertuāra (dažādu tautību komponistu)
  - ◆ jānolasa no galvas dzejolis vai daiļliteratūras fragments.
- 7. Izglītības programma – Populārā un džeza mūzika**
- 7.1. DZIEDĀŠANA**
- ◆ divas dažāda rakstura vai stila dziesmas, viena var būt latviešu tautas dziesma;
  - ◆ nolasīt no galvas dzejoli vai daiļliteratūras fragmentu.
- 7.2. INSTRUMENTA SPĒLE**
- ◆ viena mažora, viena minora gamma un trijskaņu arpedžijas līdz 4 zīmēm;
  - ◆ viena tehniska etīde (var būt no notīm);
  - ◆ divi dažāda rakstura skaņdarbi (ar pavadījumu vai fonogrammu).
- 8. Izglītības programma – Deju kolektīva repetitors**
- Personas atbilstību izglītības programmas uzsākšanai nosaka, individuāli pārbaudot pretendenta dotības, prasmes:
- 8.1. Muzikālās dotības – muzikālo dzirdi, ritma izjūtu un muzikālo atmiņu;**
- 8.2. Priekšzināšanas latviešu tautas dejas prasmēs –**
- ◆ zināt pamatsoļus un mūzikas pavadījumā prast parādīt tos (polka, galops, palēcieni, valšveida soļi), parādīt roku stāvokļus;
  - ◆ prast nosaukt un parādīt vismaz 2 satvērienu un aptvērienu veidus;
  - ◆ prast izskaidrot un parādīt grupējumus statiski (aplis, dārziņš, virkne, kolonna).

8.3. Dejas izpildījuma prasmju pārbaude – pēc brīvas izvēles zināt un prast nodejot 2 latviešu etnogrāfiskās dejas, vai rotaļdejas, vai to apdares (mūzikas ieraksts CD formātā).

8.4. Zināt un prast nosaukt republikas vadošos deju virsvadītājus un horeogrāfus.

II. MŪZIKAS TEORIJAS EKSĀMENS (izņemot dejas programmas reflektantus)

1. Solfedžo

1.1. RAKSTISKĀ PĀRBAUDE

- ♦ Mūzikas diktāts – vienbalsīgas melodijas pieraksts (perioda forma, tonāls, iespējami daži hromatismi). Intonatīvi un ritmiski grūtākās vietas jau ir ierakstītas. Spēlē 12 reizes, 25 minūtes;
- ♦ Atsevišķu mūzikas elementu noteikšana pēc dzirdes.

PARAUGS

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Pakāpe	I	V	II	VII	I	IV	IV	VI	III	I
Intervāls	t5	l6	pl2 t4	pl4 l6	pm7 t5	m2	l3	t8	l2	m3
Akordi	M53	m64	M63	m63	M53	D65 T53	D2 t63	VII7; T53	M64	m53

1.2. MUTISKĀ PĀRBAUDE

- ♦ Dziedāt no lapas vienbalsīgu melodiju;
- ♦ Dziedāt gammas, intervālus un akordus tonalitātē un no skaņas.

1.3. Teorētiskā materiāla apjoms mutiskajā pārbaudē

- ♦ Tonalitātes: mažori (dabīgais, harmoniskais), minori (dabīgais, harmoniskais, melodiskais) līdz 5 atslēgas zīmēm (pianistiem, stīgu instrumentiem, diriģentiem), līdz 4 atslēgas zīmēm (tautas instrumenti, pūšamie instrumenti, vokālisti);
- ♦ Intervāli: visi tīrie, lielie un mazie intervāli, raksturīgie intervāli; ar atrisinājumiem – pl4 uz IV M(d), m(h); pm5 uz VII (M(d), m(h)); pl2 VI m(h), VI⁺ M(h); pm7VII M(h), VII⁺ Mh; (līdz 3 zīmēm ieskaitot);
- ♦ Akordi: galveno pakāpju trijskaņi un to apvērsumi; D7 ar apvērsumiem un atrisinājumiem; VII7 (mazais un pamazinātais) (pianisti, Stīgu instrumenti, diriģēšana);
- ♦ Metrs, ritms: taktsmēri 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8; ritma elementi – sinkopes, trioles, punktētās notis, sešpadsmitdaļnotis.

2. Mūzikas literatūra

2.1. RAKSTISKĀ PĀRBAUDE

Noteikt no mūzikas literatūras skaņdarbu saraksta 10 skaņdarbu fragmentus, pazīt to tematisko materiālu skaņu ierakstā vai klavieratskaņojumā, uzrakstīt dzirdētā skaņdarba komponista vārdu, uzvārdu, skaņdarba nosaukumu.

MŪZIKAS LITERATŪRAS SKAŅDARBU SARAKSTS:

1. J.S.Bahs *Badinērija no Otrās orķestra svītas si minorā*
2. J.S.Bahs *Tokāta un fūga ērģelēm re minorā (Tokātas tēma)*
3. G.F.Hendelis *Koris "Alelujā" no oratorijas "Mesija"*
4. J.Haidns *94. simfonijas II daļa ("ar pārsteigumu") (Galvenā tēma)*
5. V.A.Mocarts *40. simfonija sol minorā, I daļa (Galvenā partija)*
6. V.A.Mocarts *Uvertīra operai "Figaro kāzas" (Pirmā un otrā galvenā partija)*
7. V.A.Mocarts *Figaro ārija Do mažorā no op. "Figaro kāzas"*
8. V.A.Mocarts *"Mazā nakts mūzika"(I.daļas galvenā tēma)*
9. V.A.Mocarts *"Lacrymosa" no Rekviēma*
10. L. van Bēthovens *Piektā simfonija do minorā, I daļa (Likteņmoitvs un galvenā partija)*
11. L. van Bēthovens *Devītā simfonija re minorā, Fināls (Prieka tēma)*
12. L. van Bēthovens *"Patētiskā sonāte" klavierēm, I daļa(Ievads. Galvenā partija)*
13. L. van Bēthovens *"Mēnesnīcas sonāte" klavierēm, I daļa (Galvenā tēma)*
14. F.Šūberts *"Nepabeigtā simfonija" si minorā, I daļa (Ievada tēma, galvenā partija, blakus partija)*
15. F.Šūberts *"Ave Maria"*
16. F.Šūberts *Solodziesma "Forele" un "Forelkvinta" IV daļa*
17. R.Šūmanis *"Sapņojums"*
18. F.Šopēns *Polonēze La mažorā*
19. F.Šopēns *Valsis do# minorā*
20. F.Šopēns *Etīde do minorā ("Revolucionārā")*
21. N.Paganīni *24. kaprīze vijolei solo*
22. F.Lists *Otrā ungāru rapsodija (Ievads. Lasan partija)*
23. Dž.Verdi *Dzīru dziesma no operas "Traviata"*
24. Dž.Verdi *Gūstekņu koris no operas "Nabuko"*
25. Ž.Bizē *Karmenas habanera no operas "Karmena"*
26. F.Mendelsons *Kāzu maršs no mūzikas lugai "Sapnis vasaras naktī"*
27. R.Vāgners *Svētceļnieku koris no operas "Tanheizers"*
28. E.Grīgs *Solveigas dziesma no svītas "Pērs Gints"*
29. M.Ravels *Bolero (Pirmā variāciju tēma)*
30. Dž.Gēršvins *Šūpļa dziesma no operas "Porgijs un Besa"*
31. M.Gļinka *Uvertīra operai "Ruslans un Ludmila" (Galvenā partija, blakus partija)*
32. A.Borodins *Otrā simfonija ("Varoņsimfonija"), I daļa (Galvenā partija)*
33. M.Musorgskis *"Ragana" no cikla "Izstādes gleznas"*
34. P.Čaikovskis *Pirmais klavierkoncerts, I daļa (ievads)*
35. S.Prokofjevs *Bruņinieku deja no baleta "Romeo un Džuljeta"*
36. S.Prokofjevs *Gavote no Pirmās ("Klasiskās") simfonijas*
37. Jurjānu Andrejs *Kantāte "Tēvijai" (Galvenā tēma)*
38. J.Vītols *"Gaismas pils"*
39. E.Dārziņš *"Mūžam zili"*
40. E.Dārziņš *"Melanholiskais valsis"*
41. Alfrēds Kalniņš *Solodziesma "Brīnos es"*
42. E.Melngailis *"Jāņvakars"*
43. P.Barisons *"Dziesmai šodien liela diena"*
44. L.Garūta *Kantāte "Dievs, tava zeme deg" (Galvenā tēma)*
45. Jānis Mediņš *Ārija no Pirmās svītas*
46. Jānis Ivanovs *Sestā ("Latgales") simfonija, III daļa (Galvenā tēma)*

47. M.Zariņa	<i>Partita baroka stilā, Fināls (Pavana)</i>
48. P.Dambis	<i>Kora cikls "Danču dziesmas", I daļa</i>
49. Imants Kalniņš	<i>Ceturtnā simfonija, I daļa</i>
50. P.Vasks	<i>"Ainava ar putniem" flautai solo</i>

Tēmas iepriekš minētajā secībā var noklausīties interneta vietnē youtube.com (Mūzikas literatūra. Nikija Krivāne)

<https://www.youtube.com/watch?v=Tv40mcAM1ZA&list=PLa6itRfBaUqgEbd4G1uNmzXhkPKr4nAX0>

2.2. MUTISKĀ PĀRBAUDE

- ◆ Stāstīt par kādu no komponistiem:
- ◆ Johānu Sebastjānu Bahu, Pēteri Čaikovski, Volfgangu Amadeju Mocartu, Alfrēdu Kalniņu, Jāzepu Vītolu vai Emīlu Dārziņu.
- ◆ Zināt aktuālākos notikumus vai pasākumus Latvijas mūzikas dzīvē.
- ◆ Zināt savas specialitātes izcilākos pārstāvjus.